

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18160-08-18 ד"ר דורון אבניאלי נ' אנה בלומנפלד (צ'ורני)

בפני כבוד השופט גלעד הס

ד"ר דורון אבניאלי

התובע

נגד

אנה בלומנפלד (צ'ורני)

הנתבעת

פסק דין

לפני תביעה כספית לפיצויים מכוח חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע" או "החוק").

רקע

1. בשנת 2014 ביצע התובע, אשר הינו רופא כללי וכן רופא שיניים, טיפולי שיניים שונים לנתבעת בסך כולל של 12,000 ₪.

2. כעבור 4 שנים, בשנת 2018 פרסמה הנתבעת בדף הפייסבוק של מרפאת התובע את הפרסום הבא (להלן: "הפרסום"):

"הזהרה!!! לפני כ 3 שנים טופלתי אצל דר אבניאלי בטיפול בוצע טיפול שורש בשן הקדמית ולהמלצתו שוייפה גם השן שליידה כדי שהכתרים יהיו יותר אסתטיים. החלטתי להשקיע ממיטב כספי ולשלם על כתרי זירקוניה כ 12,000 שקלים אותם הלוותי מהורי. היום לאחר שביקרתי אצל רופא מקופת חולים התברר שמתחת לכתר יש מבנה מתכת מהזולים ביותר (כאמור שילמתי על כתרי זירקוניה) לאחר ביקור חוזר למטרת ברור, אבניאלי הכחיש כי הוא זה שבנה לי את המבנה. הגעתי אליו עם סתימה לבנה בלבד ואת המבנה והכתר הוא עשה! והכחיש שהוא זה שביצע את טיפול השורש. במילים אחרות שיקר במצח נחושה והוכח בעיני כנוכל מהדרגה הנמוכה ביותר שקיימת. ראו הוזהרתם, לא ממליצה להכנס למרפאתו מכיוון שלא הייתי רוצה שעוד אנשים יפלו בפח."

3. אציין כי אין מחלוקת כי הדף בו העלתה הנתבעת את הפרסום הינו דף מקצועי של התובע, אשר הוקם במטרה לקדם את הקליניקה הפרטית שלו וכי לדף יש 217 עוקבים.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18160-08-18 ד"ר דורון אבניאלי נ' אנה בלומנפלד (צ'ורני)

4. כמו כן, הנתבעת פרסמה את הפרסום המצוטט לעיל במלואו גם בפרופיל הפייסבוק האישי שלה וכן באתר ששמו "עסקים עושים עסקים".
5. לאור פרסומים אלו הגיש התובע כנגד הנתבעת תביעה אשר עילתה המרכזית הינה מכוח חוק איסור לשון הרע. עילה נוספת בכתב התביעה הינה עילת שקר מפגיע מכוח סעיף 58 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) [להלן: "פקודת הנזיקין"]. כמו כן טען התובע כי הפרסום בדף הפייסבוק שלו מהווה הפרה של זכותו המוסרית מכוח חוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007. התובע העמיד את תביעתו על סך של 250,000 ₪.
- התובע עתר בנוסף לסעד האוסר על הנתבעת לפרסם פרסומים בגנות התובע וכן לצו המורה לנתבעת להסיר כל פרסום בגנות התובע.
6. הנתבעת הגישה תביעה שכנגד במסגרתה טענה כי התובע התרשל בטיפול בה וגרם לה לנזקי גוף.
- בית המשפט החליט כי אין מקום לדון בתביעות במאוחד, והורה על הפרדת הדיון בתביעות, כך שתביעת נזקי הגוף תידון בפני מותב אחר, אשר תחום התמחותו הינה תביעות נזקי גוף.
7. הצדדים הגישו תצהירי עדות ראשית מטעמם.
8. ביום 9.12.2019, לאחר הגשת תצהירי עדות ראשית מטעם הצדדים, התקיימה לפני ישיבת קדם משפט.
- במסגרת הישיבה הנתבעת הסכימה לכך כי דבריה מהווים לשון הרע בהתאם להגדרתו בחוק, כי בוצע פרסום וכן **ויתרה** על טענות ההגנה מכוח חוק איסור לשון הרע.
- בנוסף הנתבעת ביקשה להתנצל בפני התובע על הפרסומים.
- לאור חשיבות הדברים, אצטט את דברי ב"כ הנתבעת במלואם:

"מרשתי לוקחת אחריות על הדברים שהיא אמרה והיא מקבלת את הטענה לפיה שלושת השורות האחרונות בפרסום שהעלתה בפייסבוק מהווה לשון הרע, שאין עליו הגנות, ולא רק שהיא מתנצלת כעת בפני ד"ר אבניאלי התנצלות כנה ומוחלטת היא גם תעלה פוסט מתאים בפייסבוק באותה דרך שזה פורסם במטרה שההתנצלות בפייסבוק תאפיס את דעתו עד כמה שניתן של התובע.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18160-08-18 ד"ר דורון אבניאלי נ' אנה בלומנפלד (צ'ורני)

מרשתי אינה חוזרת מהטענה שד"ר אבניאלי דבר שאין בו משום לשון הרע, ואף על פי כן היא לא תפרסם אמירות מהסוג הזה, יותר מזה, אף אם התביעה הנזיקית שלה תתקבל, היא לא תפרסם אותה ולא תעשה בה שום שימוש באופן שהיה ברור שהיא לא תעביר עוד ביקורת על ד"ר אבניאלי גם אם יתברר שטענותיה יתבררו כנכונות. במילים אחרות הפוסט יהיה מובלט ולא יהיה אחריו שום פוסט לא משנה מה יקרה בתביעה הנזיקית. על אף כך מרשתי מבקשת להגיש סיכומים בכתב קצרים, ועל מנת לחסוך מזמנו של בית המשפט היא אינה מבקשת לנהל ישיבת הוכחות על סוגיות עובדתיות שנותרו במחלוקת לגבי תקופת הפרסום או היקף הפרסום, בשאיפה שהסיכומים יאפשרו להוכיח זאת ללא הוכחות משום שהיא סבורה משיקול עלות מול תועלת שאין הצדקה לניהול ישיבת הוכחות בעניין נקודתי זה בתיק.

9. מאוחר יותר בדיון הבהיר ב"כ הנתבעת לפרוטוקול כי ההודאה, הויתור וההתנצלות הינם לגבי כלל הפוסט. עוד הצהיר ב"כ הנתבעת כי הנתבעת תעביר מכתב התנצלות אישי לתובע.

הנתבעת אף הסכימה למתן צו המורה לה שלא לפרסם פרסומים בגנות התובע ולהסיר כל פרסום שנעשה כנגד התובע בעבר.

10. לאחר שבית המשפט שמע את תגובת התובע, ניתנה בקדם המשפט ההחלטה הבאה:

"לפני תביעה מכוח חוק איסור לשון הרע כאשר התובע תובע את הנתבעת על פרסומים שנעשו ברשת הפייסבוק, כפי שמתואר בפרק א' לכתב התביעה.

הנתבעת הסכימה בדיון היום להודות כי מדובר בפרסום לשון הרע וכן ויתרה על ההגנות הנטענות מכוח החוק.

עוד הסכימה הנתבעת לחזור בה מדבריה ולהתנצל בפני התובע.

בנסיבות אלו כאשר הנתבעת לקחה אחריות על דבריה, ומבקשת לחזור בה ולהתנצל, הרי אין צורך בדיון הוכחות ולמעשה שאלת האחריות הוכרעה בהסכמת הנתבעת.

מכאן נותר לדון רק בשאלת הנזק. היות והתביעה הינה לפיצוי ללא הוכחת נזק, הרי אין צורך בשמיעת הוכחות לעניין הנזק והצדדים יכולים לסכם טענותיהם בעל פה לעניין זה.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18160-08-18 ד"ר דורון אבניאלי נ' אנה בלומנפלד (צ'ורני)

אציין כי הצדדים ציינו מחלוקת עובדתית אשר יכולה להיות לה נגיעה לעניין הנזק, והיא פרק הזמן בה היה הפרסום באוויר עד שנמחק. אני סבור כי הצדדים יכולים להתייחס בסיכומיהם גם בנקודה זו ואין צורך בשמיעת הוכחות לנקודה זו.

לעניין ההתנצלות, רשמתי לפני את העובדה כי הנתבעת מוכנה להתנצל הן בפומבי והן באופן פרטי כלפי התובע. אני מכבד את עמדת התובע כי הוא מעוניין בהתנצלות פומבית, ולכן הנתבעת לא תתנצל באופן פומבי.

לעניין התנצלות באופן פרטי, הרי גם בעניין זה איני סבור שיש לכפות על התובע קבלת מכתב התנצלות. עם זאת, יתכן ובעתיד הקרוב יחליט התובע כי הוא דווקא מעוניין במכתב התנצלות שכזה.

אשר על כן, הנתבעת תשלח את מכתב התנצלות לבא כח התובע אשר יחזיק בו בנאמנות במשך 30 יום כך שכל שירצה התובע לקבל את המכתב, יעביר לו בא כחו את המכתב. ככל שהתובע לא יהיה מעוניין בכך, ישמיד בא כח התובע את המכתב.

מכתב ההתנצלות יימסר לבא כח התובע בנאמנות כאמור עד ליום 1.12.19.

בהסכמת הצדדים ניתן בזאת צו בהתאם לסעיף 47 לכתב התביעה, אשר אוסר על הנתבעת לפרסם פרסום כלשהו העוסק בתובע.

בהתאם להצהרת בא כח הנתבעת צו זה יחול גם לגבי פרסומים עתידיים וגם היה והתביעה הנזיקית תסתיים לטובת הנתבעת.

הצדדים יגישו סיכומי טענות בכתב לעניין הנזק בלבד, כדלקמן..."

11. מהחלטה זו עולה, כי המחלוקת היחידה שנותר להכריע בה הינה שיעור הפיצוי ללא הוכחת נזק שעל הנתבעת לשלם לתובע.

12. הצדדים הגישו סיכומיהם מכוח החלטה זו. אתייחס לטענות הצדדים בסיכומים בפרק הדיון וההכרעה.

דיון והכרעה

13. סעיף 7א לחוק איסור לשון הרע קובע:

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18160-08-18 ד"ר דורון אבניאלי נ' אנה בלומנפלד (צ'ורני)

"(ב) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק

(ג) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן (ב), ללא הוכחת נזק."

14. הפסיקה קבעה מספר קריטריונים לקביעת סכום הפיצוי במקרה ולא הוכח נזק, ר' ע"א 6903/12 Canwest Global Communications Corp נ' אלי עזור [פורסם בנבו] (22.07.2015), אשר מנה את הפרמטרים הבאים :

"בפסיקת פיצויים לפי חזקה זו יעריך בית המשפט את הנזק ויקבע פיצויים מתאימים בהתחשב במעמדו של הניזוק בקהילתו; בהשפלה ובסבל שהוא חווה; בטיב הפרסום ובאמינותו; בהיקף התפוצה של הפרסום; ובמידת הפגיעה שיש בפרסום. עוד עליו להתחשב בהתנהגות הצדדים – המפרסם והנפגע – לפני ואחרי הפרסום"

15. עוד על הפרמטרים בהם יש להתחשב בעת קביעת גובה הפיצוי, ר' רע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, [פורסם בנבו] (14.08.2001) :

"בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע יתחשב בית-המשפט, בין היתר, בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב ובסבל שהיו מנת חלקו ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד. הבחינה היא אינדיווידואלית. אין לקבוע "תעריפים". בכל מקרה יש להתחשב בטיב הפרסום, בהיקפו, באמינותו, במידת פגיעתו ובהתנהגות הצדדים.

אכן, התנהגותו של הניזוק לפני פרסום ולאחריו עשויה להוות אמצעי שבעזרתו ניתן לעמוד על נזקו. בדומה, התנהגותו של המזיק אף היא עשויה להשפיע על שיעור הנזק והערכתו."

16. עוד נקבע בפסיקה, כי הבחינה של כל מקרה ומקרה הינה אינדיווידואלית ואין מקום לקביעת "תעריפים" לפיצוי, ר' רע"א 4740/00 לימור אמר נ' אורנה יוסף [פורסם בנבו] (14.8.2001).

17. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, אני סבור כי בענייננו ישנם טעמים לחומרא וטעמים לקולא וכי הפיצויים הראויים בענייננו הינם ברף המתון יחסית, בעיקר לאור הנכונות של הנתבעת לקחת אחריות ולהתנצל על דבריה.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18160-08-18 ד"ר דורון אבניאלי נ' אנה בלומנפלד (צ'ורני)

18. להלן אדון בפרמטרים הרלוונטיים :

מעמדו של הנפגע בקהילה והיקף הפגיעה

19. אין מחלוקת כי התובע הינו רופא מכובד ובפרט רופא שיניים בעל מוניטין חיובי יוצא דופן וזאת כפי שמשקף מתצהירו ומהנספחים לו, ולמעשה הנתבעת לא חלקה על כך.

20. אין גם מחלוקת כי המילים שפרסמה הנתבעת הינן מילים חמורות וקשות מאוד. בפרט נכונים הדברים לסיפא של הפוסט, בו נכתב :

"במילים אחרות שיקר במצח נחושה והוכח בעיני כנוכל מהדרגה הנמוכה ביותר שקיימת. ראו הוזהרתם, לא ממליצה להכנס למרפאתו מכיוון שלא הייתי רוצה שעוד אנשים יפלו בפח".

21. מדובר בשילוב של פגיעה במוניטין האישי והפרטי של התובע (כינויו כ- "נוכל מהדרגה הנמוכה ביותר") ופגיעה במטה לחמו המקצועי של התובע, לרבות המלצה שלא להיכנס למרפאת התובע על מנת שלא "יפלו בפח".

22. ניתן להניח כי קורא סביר של מילים חמורות אלו ישקול להדיר את רגליו ממרפאתו של התובע. אולם, כאמור, לא רק פגיעה מקצועית יש במילים אלו, אלא גם פגיעה אישית בתובע, היות והכינוי "נוכל" אינו כינוי המיוחד לעיסוקו המקצועי, אלא הינו כינוי כוללני, כך ששמו הטוב של התובע נפגע לא רק ברמה המקצועית, אלא גם ברמה האישית והפרטית.

23. זירת הפרסום אף היא מצביעה על פגיעה ממשית בתובע. אכן, מצד אחד, מדובר בפרסום בפייסבוק, ומכאן מדובר בזירה אשר מראש הציבור מקנה לה אמינות פחותה מאשר כלי תקשורת רשמיים ואכן מדובר בפוסט של בן אדם פרטי ולא בביקורת מקצועית.

עם זאת, אין מדובר רק בפרסום פוסט בעמוד האישי של הנתבעת, שאז ניתן היה לייחס לפרסום ממד אישי ופחות רציני בגדר "פוסט פייסבוק" סתמי, אלא שמדובר גם בפרסום בעמוד המקצועי של התובע עצמו וכן בעמוד מקצועי נוסף.

לטעמי הפרסום בעמוד המקצועי של התובע, עמוד עליו עמל התובע על מנת לשווק ולפרסם את עצמו תחת המגבלות הקשות הקיימות בתחום, הינו חמור וזאת כאשר פרסום שלילי בעמוד זה משפיע ישירות על הנכונות של לקוחות לפנות לתובע לטיפול רפואי.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18160-08-18 ד"ר דורון אבניאלי נ' אנה בלומנפלד (צ'ורני)

24. הצדדים חלוקים ביחס למשך הזמן בו היה הפוסט ברשת עד למחיקתו. התובע טוען, כי הפוסט בדף העסקי שלו היה לפחות שבועיים ימים, ולשם כך הוא מסתמך על צילום המסך מעמוד הפייסבוק. הנתבעת טוענת כי בעצת בן זוגה הסירה את הפוסטים זמן קצר לאחר פרסומם.

אני מקבל את גרסת התובע לגבי הפרסום בדף העסקי של התובע, וזאת כאשר לא מצאתי הסבר מניח את הדעת של הנתבעת לצילום המסך של הפוסט ממנו עולה כי הפוסט אכן נשאר בדף הפייסבוק במשך שבועיים. עם זאת אציין כי לגבי הדף העסקי, הרי באפשרות בעל הדף, כלומר התובע, למחוק תכנים לא רצויים מהדף בכל עת, והוא מחוייב לעשות כן לפי עקרון הקטנת הנזק.

לגבי הדף הפרטי והדף המקצועי הנוסף, שוכנעתי כי הפוסט הוסר תוך זמן קצר, כאשר לגבי הדף הנוסף ניתן ללמוד זאת מהתכתובת עם גב' אלה שחר (מנהלת העמוד הספציפי) שצורפה כנספח ו' לתצהיר התובע עצמו, תכתובת ממנה עולה כי הפוסט הוסר ביום 11.2.2018, כלומר ביום פרסומו.

25. אני סבור כי הפרסום אכן גרם סבל ועוגמת נפש רבה לתובע. התובע בנה את המוניטין האישי והמקצועי שלו במשך שנים רבות של עבודה קשה ומוכן לגמרי כי כאשר התובע פותח ביום בהיר אחד את דף הפייסבוק האישי שלו וקורא כי מכנים אותו כנוכל וכשקרן הרי הפגיעה היא כואבת וקשה הן במישור האישי והן במישור המקצועי.

האם הייתה "כוונה לפגוע"?

26. אני סבור כי למרות שהפוסט כולל במילים קשות וחמורות, אין לפניי מצב בו הנתבעת "התכוונה לפגוע בתובע" כמובנו של מונח זה בסעיף 7א'ג) לחוק איסור לשון הרע. בעניין רע"א 5022/13 הרב אמנון יצחק נ' דנון תקשורת בע"מ [פורסם במאגר נבו] (8.09.2013), דן בית המשפט במשמעות המונח "בכוונה לפגוע" בסעיף 7א'ג) וקובע:

"מעל לדרוש אציין, מבלי להכריע, כי יש היגיון רב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי; שכן אם די יהיה בקיומה של צפיות שהפרסום המעוול יפגע במושא הדברים על מנת שייקבע כי מדובר בפרסום שנעשה בכוונה לפגוע, נמצא שכל פרסום שיש בו לשון הרע, בשל טבעו כזה, ייחשב כפרסום שנעשה בכוונה לפגוע. נדרש, אפוא, קיומו של יסוד נוסף, של התנהגות זדונית, של כוונה "של ממש" לפגוע, שקיומו לא הוכח במקרה דנא." (הדגשה שלי – ג.ה.).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18160-08-18 ד"ר דורון אבניאלי נ' אנה בלומנפלד (צ'ורני)

27. במקרה שלפני עיון בפוסט **כמכלול** מוביל למסקנה כי אין לפני התנהגות זדונית של הנתבעת שמטרתה כוונה של ממש לפגוע בתובע. מטרת הנתבעת, כפי שניתן ללמוד מהשורות הראשונות של הפוסט, ואף כשמביאים בחשבון את השורות הסוגרות את הפוסט, אינה לפגוע בתובע, אלא להזהיר את הציבור, וזאת כאשר הנתבעת סוברת כי נדרשת אזהרה שכזו לאור טיפול רשלני שקיבלה מהתובע.

המילים החמורות "נוכל מהדרגה הראשונה" שנכתבו במרכז של הפוסט מהווים כאמור לשון הרע בוטה כנגד התובע, ובפועל בהחלט **פוגעים** בתובע, אך מתוך הקשרם של מילים אלו אני סבור, כי אלו נועדו לחזק (שלא כדין לטעמי) את אזהרת הנתבעת לציבור ואין מטרתן כוונה של ממש לפגוע בתובע.

טיב הפרסום ואמינותו

28. ראשית אבהיר לעניין זה כי היות והנתבעת ויתרה על טענות ההגנה באשר לאמת בפרסומים, וראוי ונכון שכך עשתה, הרי ברור כי הפרסומים אינם נכונים.

29. עם זאת, במסגרת פרמטר זה יש לבחון כיצד הפרסומים נתפסו בעיני הציבור הרחב.

30. לעניין זה, מצד אחד, יש להביא בחשבון כי מדובר בפרסום ברשת הפייסבוק, אשר מראש אינה זוכה לאמינות גבוהה, כך שאין מדובר בפרסום המתיימר להיות תחקיר אובייקטיבי על התובע או מרפאתו, אלא דעתה של לקוחה אחת בלבד.

ניתן לומר כי היום נותני שירותים רבים חווים מדי פעם ביקורת לא עניינית או שקרית ברשת חברתית, והציבור "אינו מתרגש" מכל ביקורת של פלוני אלמוני בפייסבוק.

לפיכך, קורא סביר המצוי בפלטפורמה המכונה 'רשת חברתית', מטיל מראש ספק באמינות ביקורת כזו או אחרת שנעשית במסגרתה.

מצד שני, מדובר על פרסום שנעשה בדף העסקי של התובע, על ידי לקוחה המתארת לפרטים אירוע שלטענתה התרחש במציאות, וכאשר כתוצאה ממנו היא מגיעה למסקנה כי התובע הוא נוכל אשר יש להיזהר ממנו.

תיאור הפרטים של האירוע באופן מדוקדק על ידי הנתבעת בשמה המלא, מקנה לפרסום מעטפת ומסווה של דיווח אמין, ובכך מגדיל את עוצמת הפגיעה.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18160-08-18 ד"ר דורון אבניאלי נ' אנה בלומנפלד (צ'ורני)

התנהגות הצדדים

31. ראשית, לטעמי, יש לתת חשיבות של ממש לכוונותיה של הנתבעת לחזור בה מדבריה ולפרסם התנצלות פומבית ואישית, הגם שהתובע סבור כי מדובר בהתנצלות חסרת משמעות.

התרשמתי בדיון כי מדובר בהתנצלות **כנה ואמיתית** של הנתבעת וכי הנתבעת מבינה כי נקטה במילים פוגעות, אשר אינן ראויות. הנתבעת גם הסכימה להתנצל על כלל הפוסט, לרבות פרסום של פוסט התנצלות ומכתב לתובע.

אציין כי חוק איסור לשון הרע, במסגרת סעיף 19(4) לחוק, קובע כי התנצלות כנה ואמתית מהווה שיקול להפחתת הפיצוי. על הפחתת פיצוי לאור התנצלות הנתבעת ר' ת"א (ת"א) 22076-01-12 **אם אס פיגרוף בע"מ נ' גדליה יוסף וורבלובסקי** [פורסם במאגר נבו] (05.11.2014).

עם זאת, יש לזקוף לחובת הנתבעת את העובדה כי ההתנצלות נעשתה בשלב מתקדם יחסית של הדיון ולאחר הגשת תצהירי העדות הראשית.

32. איני סבור שיש לזקוף לחובתה של הנתבעת את עמידתה על תביעת הרשלנות הרפואית. זכותה הברורה של הנתבעת לסבור כי התובע התרשל מבחינה מקצועית בטיפול בה וזכותה לברר טענה זו בבית המשפט, אשר יכריע, האם יש ממש בטענתה או שמא לא.

לטעמי, וכך אף קבעתי בהחלטה על הפרדת התביעות, אין כל קשר בין טענות הרשלנות של הנתבעת לבין הפרסום, לא לטובת הנתבעת ולא לרעתה.

כך, מצד אחד, אף אם התובע התרשל, הרי ברור כי אין בכך להוות היתר לכנות אותו "נוכל מדרגה ראשונה" והדבר מהווה לשון הרע בדרגה חמורה. מצד השני, אין בעמידת הנתבעת על רצונה לברר את תביעת הרשלנות, בכדי להשפיע על גובה הפיצוי בתיק לשון הרע, וזאת אף אם יקבע בסופו של יום כי התובע לא התרשל.

33. עוד בהקשר התנהלות הנתבעת אני סבור כי נפל פגם נוסף בהתנהלותה, כך שעל הנתבעת היה לפנות תחילה ישירות אל התובע באופן מכובד ולפרט בפניו את טענותיה ולא לפעול באופן פומבי ופוגעני כפי שפעלה וזאת מבלי לנסות להבין את עמדת התובע טרם הפרסום.

34. לעניין התנהלות התובע, אני סבור כי זו הייתה כשורה הן לפני האירוע והן אחרי האירוע. לפני האירוע, הרי מבלי לחוות דעה לטענת הרשלנות, ברור כי התובע לא עשה כל מעשה או שמץ מעשה המצדיק לכנותו כשקרן או כנוכל. גם לאחר האירוע התובע פעל כראוי והקדים מכתב התראה להגשת התביעה.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18160-08-18 ד"ר דורון אבניאלי נ' אנה בלומנפלד (צ'ורני)

35. כפי שצינתי לעיל אין מקום לקבוע 'תעריפים' לפיצויים בגין פרסומי לשון הרע, אך יש מקום להקיש וללמוד ממקרים דומים ולבחון את הפיצוי שנפסק במסגרתם, כך שהפיצוי שנפסק שם ישמש נקודת התייחסות גם לפיצוי שאפסוק בתיק זה.

סקירת הפסיקה

36. בפסק הדין בעניין תא"מ (באר שבע) 33100-09-16 **יוגב נ. רגב** [פורסם במאגר נבו] (05.04.2017) נדונה תביעה של לשון הרע במסגרתה נקבע כי הנתבעת אמר על התובע את המילים הבאות: **"יש אחד שאסור להתפלל איתו ושמו שי יוגב ושהוא פושע ורמאי ונוכל וגנב"**.

הפרסום האמור נעשה בבית כנסת, כאשר קהל מסוים שמע את האמירות הללו.

בית המשפט שם, בהסתמך על פסיקה בנושא, פסק פיצוי בסך של 22,000 ₪, בין היתר, בהתחשב שלא הוכחה כוונה לפגוע.

37. בת"א (באר שבע) 59554-05-15 **בן שושן נ' בן משה** [פורסם במאגר נבו] (20.08.2017) דובר על מקרה במסגרתו הנתבעת כתבה בפייסבוק על התובעת, גננת במקצועה, בין היתר, את המילים הבאות: **"האישה הזו מסוכנת אי אפשר לדעת איך היא מתנהגת לילדים כשהיא עצבנית. היא אישה חסרת אחריות חסרת אנושיות והיא בטח לא צריכה לעבוד עם ילדים"**.

אציין כי באותו המקרה הפרסום בפייסבוק נעשה ללא שם התובעת, אולם הנתבעת מסרה את השם לאנשים שפנו אליה באופן פרטי בעקבות הפוסט.

בית המשפט שם העמיד את גובה הפיצוי על סך של 35,000 ₪.

38. בתא"מ (חיפה) 13361-12-18 **זגה נ' רבוך** [פורסם במאגר נבו] (10.07.2019) נדונה תביעה אשר העובדות בה דומות במקצת לעובדות שלפניי. באותו עניין הנתבעת פרסמה בעמוד פייסבוק עסקי של התובע, עמוד בו 5000 עוקבים, את פרסום הגנאי הבא: **"ממליצה בחום לא להתקרב לסטודיו של אביעד זגה, בן אדם רמאי ושקרן!"**

בית המשפט, לאחר שהביא בחשבון את הפרסום ואת מצבה הכלכלי של הנתבעת, פסק פיצוי בסך של 9000 ₪ בלבד.

39. בת"א (נצרת) 7633-09-15 **הירש נ' קטן אברהם** [פורסם במאגר נבו] (08.12.2017) נדון מקרה בו הנתבע פרסם פרסומים רבים בפייסבוק בגנות התובע, לרבות: **"נוכל מגעיל מקומך בכלא דב הירש ימים יגידו"** וכן **"היזהרו מדב הירש עו"ד מהצפון שמוליך שולל את לקוחותיו"**.

בית המשפט, לאחר ששקל את השיקולים הרלוונטיים, העמיד את פיצוי על סך של 15,000 ₪.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18160-08-18 ד"ר דורון אבניאלי נ' אנה בלומנפלד (צ'ורני)

40. מותב זה במסגרת ת"א (הרצ' 9811-08-17 **רינה רמון נ' לין אוהיון** [פורסם במאגר נבו] (06.03.2019) דן במקרה בו הנתבעת רשמה בקבוצת פייסבוק על התובעת, גנת במקצועה, בין היתר, את הפרסום הבא: **"חבל ככל שהאמת תצא לאור הורים לא ישימו את היקר להם מכל עם המפלצת הזאת"**.

מותב זה, לאחר שהביא בחשבון את מכלול השיקולים, ובפרט את ההתנצלות של הנתבעת, פסק פיצוי בסך של 18,000 ₪.

41. גישה מחמירה יותר ניתן למצוא בפסק הדין בעניין ת"א (ת"א) 16471-09-16 **גלעד קליין נ' שירן סנדל** [פורסם במאגר נבו] (24.11.2019). באותו המקרה נדון פוסט אחד שהנתבעת כתבה על התובע ברשת האינסטגרם במסגרתו האשימה את התובע, אשר הינו מוליך כלבים במקצועו, כי נהג באלימות כלפי אחד הכלבים.

בית המשפט פסק כי הנתבעת תשלם לתובע פיצוי בסך של 50,000 ₪. עם זאת, בניגוד למקרה שלפנינו, הנתבעת לא לקחה אחריות על הפרסום וממילא לא התנצלה בפני התובע.

42. התובע מפנה בסיכומי התשובה מטעמו לפסק הדין בעניין ת"א (פ"ת) 44048-04-18 **ד"ר חגי לוי נ' טייקאייר ישראל בע"מ** [פורסם בנבו] (7.2.2020), אשר שם אכן נפסקו פיצויים בסך של 100,000 ₪ בגין פרסום השמצות על רופא. אלא שהנסיבות שם שונות מהנסיבות בתיק שלפניי. כך, בפסק דין שם קבע בית המשפט כי **"מדובר בפרסומים פוגעניים ומכפישים חוזרים ונשנים, בעלי תפוצה רחבה"** וכך הנתבעים שם, לא רק שלא התנצלו על האמירות הפוגעניות הרבות, אלא טענו לאמת בפרסום. מכאן הפיצוי שנקבע שם הולם את עובדות אותו המקרה, אולם העובדות בענייננו שונות הן בעניין מספר הפרסומים והן בעניין התנצלות הנתבעת.

איזון והכרעה

43. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים שפרטתי לעיל, ולאור סטנדרט הפיצוי במקרים דומים כפי שעולה מסקירת הפסיקה, אני מעמיד את הפיצוי במקרה זה על סך של 24,000 ₪.

עילת "שקר במפגיע" מכוח פקודת הנזיקין ועילות מכוח חוק זכות יוצרים

44. התובע טוען בנוסף לפיצוי מכוח עוולת השקר המפגיע המפורטת בסעיף 58 לפקודת הנזיקין, וזאת על סמך הטענה כי פרסום הנתבעת היה בגדר "שקר מפגיע".

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18160-08-18 ד"ר דורון אבניאלי נ' אנה בלומנפלד (צ'ורני)

אלא, שעל מנת לקבל פיצוי מכוח עוולה זו על התובע להוכיח נזק ממון בפועל, ר' ת"א (מרכז) 20070-09-15 יוסף וינשטיין נ' יצחק (בן ציון) ג'רביב [פורסם במאגר נבו] (21.6.2018):

"התובעים הגישו תביעתם אף מכוח עילת שקר מפגיע ע"פ הוראת סע' 58 לפקודת הנזיקין (נ"ח). אלא שאין לקבל הטענות מכח עילה זו שכן בעוולה מסוג "שקר במפגיע" נדרש התובע להוכיח "נזק ממון" לצורך קבלת פיצוי (וראו סע' 58 לפקודת הנזיקין (נ"ח) וכן ע"א 3322/16 איי די איי חברה לביטוח בע"מ נ. לשכת סוכני ביטוח בישראל [פורסם בנבו] (2017); פנינה פרידמן, שקר מפגיע ולשון הרע, הפרקליט, כרך ל"ו, עמ' 77"

כאמור, בנדון לא הוכיחו התובעים נזק ממוני כלל ועיקר, ובנסיבות אלו אין מקום להחלת עילת "שקר מפגיע". (הדגשה שלי – ג.ה.).

ודברים אלו יפים לענייננו, כאשר התובע לא הוכיח כל נזק ממון.

45. לא מצאתי גם כי הנתבעת בעת הפרסום הפרה את הזכות המוסרית של התובע או כל זכות אחרת מכוח חוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007. לטעמי, במקרה שלפני פרסום הביקורת היחידה, מרושעת ככל שתהיה, אין בה בכדי להטיל פגם או סילוף ביצירה הגלומה בדף העסקי של התובע וזאת ברמה הנדרשת על מנת להוות פגיעה כמובנה בסעיף 46(2) לחוק זכות יוצרים.

סיכום

46. לאור נימוקי פסק דין זה, אני פוסק כי הנתבעת תשלם לתובע פיצוי כספי בסך של 24,000 ₪.

לאור היותה של הנתבעת אדם פרטי אני מורה כי הסכום ישולם ב- 8 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים החל מיום 1.7.20 וב- 1 לכל חודש עוקב שאחריו. היה ולא יפרע אחד מהתשלומים דלעיל במועדו, באיחור של עד עשרה ימי חסד, יעמוד כל הסכום לפירעון מידי ויישא הפרשי הצמדה וריבית פיגורים כדין.

47. לעניין ההוצאות, הרי הוצאות המשפט אמורות להשתלם לצד הזוכה במשפט, כך שעל צד שטענותיו נדחו לשלם לצד שטענותיו התקבלו את הוצאות המשפט שהוצאו על ידו.

עם זאת, ראוי להביא בחשבון לענין ההוצאות את אופן ניהול ההליך על ידי הנתבעת ובפרט הסכמת הנתבעת לוותר על ההגנות מכוח חוק איסור לשון הרע, אשר בכך חסכה לצדדים ולציבור משאבים רבים. כמו כן, הבאתי בחשבון כי התביעה בעילות של שקר מפגיע ופגיעה בזכות המוסרית נדחו.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18160-08-18 ד"ר דורון אבניאלי נ' אנה בלומנפלד (צ'ורני)

בנסיבות אלו, אני סבור יש לקבוע סכום הוצאות מתון. אשר על כן, הנתבעת תישא בשכר טרחת עו"ד של התובעת בסך של 2,000 ₪ (כולל מע"מ) וכן הוצאות משפט (כגון: אגרות, צילומים, נסיעות וכו') בסך של 1,000 ₪. סכום ההוצאות ישולם תוך 30 ימים מהיום.

ניתנה היום, י"ז סיוון תש"פ, 09 יוני 2020, בהעדר הצדדים.

גלעד הס, שופט

